

Tudjon róla!

MINŐSÉGMENTEDZSMENT TANFOLYAM

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség könyvtári minőségmenedzsment tanfolyamot szervez november 26-ától 30-áig Kecskeméten.

Az IKSZ 120 órás (három blokkból álló) továbbképzést kíván akkreditáltatni ebben a témában, amelynek első modulja azonos a meghirdetett tanfolyammal. Amennyiben az akkreditációs bizottság a benyújtott tervet változtatás nélkül elfogadja, a résztvevőknek az idei képzés már beszámítható.

A részvételi díj 28 000 Ft, ami a szállás, az étkezés és a közös programok költségeit fedezi.

A tananyagot a résztvevők térítés nélkül megkapják.

Jelentkezni az IKSZ titkárságán lehet, szeptember 15-éig.

Cím: 1054 Budapest, Hold u. 6.

tel./fax: (1) 331-1398

e-mail: iksz@oszk.hu

Szabvány a könyvtári teljesítményről

Információ és dokumentáció. Könyvtári teljesítménymutatók
MSZ ISO 11620:1998

(Magyar Szabványügyi Testület)

A szabvány megvásárolható 3550 Ft-os áron a szabványboltban:
1091 Budapest, Üllői út 25., tel. (1) 456-6895 vagy 456-6893, fax 456-6823.
Nyitva tartás: hétfőtől csütörtökig 8-tól 16 óráig, pénteken 8-tól 14 óráig.

RENDEZVÉNYNAPTÁR 2001.

Idő	Helyszín	Téma	Szervező	Információ
VIII. 9-11. IX. 8.	Nyíregyháza Kiskunhalas	MKE vándorgyűlés Konferencia a középiskolások olvasási kultúrájáról és a vajdasági magyar irodalom és olvasás helyzetéről	MKE Magyar Olvasástársaság	Jáki Éva Nagy Attila
IX. 10-11.	Bp., OSZK	EBLIDA CELIP szerzői jogi konferencia	MKE	Jáki Éva
X. 7. X. 8.	Kecskemét Kecskemét Katona J. K.	Könyves vásárnap Összefogás a könyvtárakért – összefogás az olvasókért (konf.)	IKSZ, Magyar Rádió IKSZ	Fülöp Ágnes Fülöp Ágnes
XI. 6-9.	Kaposvár	Olvasni jó – gyermek- könyvtárosok konferenciája	az MKE Somogy Megyei Szervezete és a Megyei és Városi Könyvtár	Hivatal Nándorné
XI. 8-9.	Bp., Francia Intézet	A könyv és a digitalizáció (konf.)	Francia Intézet és Neumann-ház	Bárdossy Gyöngyvér

Felhívjuk minden kolléga figyelmét arra, hogy ezt a rovatot folyamatosan közölni kívánjuk, mindig hozzátéve az újabb rendezvényeket, illetve jelezve a változásokat. Ezért kérjük, országos érdeklődésre számot tartó, tervbe vett rendezvényeikről időben tájékoztassák a szerkesztőséget, még akkor is, ha az időpont, a rendezvény témája vagy akár a helyszíne sem végleges. Csak így érhetjük el azt a célt, hogy ne zsúfolódjanak egy-egy „jeles” napra a szakma fontos eseményei.

A pillanatnyilag még bizonytalan adatokat dőlt betűvel szedjük, az áttekinthetőség kedvéért.

EBLIDA-szeminárium könyvtárosoknak a szerzői jogról

Ez úton is felhívjuk szíves figyelmüket az EBLIDA/CELIP projektre, amely 2000 novemberében indult. A projekt célja az EU-hoz csatlakozni kívánó közép-kelet-európai országok könyvtárosaival megismertetni a szerzői jog azon területét, amely a digitális információ felhasználását szabályozza felhasználási szerződéseken keresztül. A projekt az Európai Bizottság IST programjának része.

A projektben részt vevő országok könyvtáros szakmai szervezetei – így az MKE is – szerződést kötöttek az EBLIDA-val, többek között szemináriumok szervezésére is.

A 2001. szeptember 10–11-én rendezendő budapesti szemináriumra szóló jelentkezési lapot, valamint a CELIP projekt rövid ismertetését az alábbiakban közöljük.

A szeminárium szervezőbizottsága nevében:

Haraszti Pálné
az MKE főtítkára

CELIP

Folytatódik az EBLIDA programja a könyvtárakat érintő európai uniós szerzői jogi ismeretekkel kapcsolatban

Mi is a CELIP?

A betűszó a projekt angol szavainak kezdőbetűiből (Central and Eastern European Licensing Information Platform) jött létre, amely magyarul hozzávetőleg így hangzik: *közép- és kelet-európai program az információ licenciájával (felhasználási engedélyével) kapcsolatban.*

A projekt vezetője Tuula Haavisto, finanszírozója az Európai Bizottság, koordinálja az EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations, azaz az Európai Könyvtári Információs és Dokumentációs Szervezetek Irodája), résztvevői a különböző országok könyvtáros egyesületei: a bolgár, cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, szlovák, szlovén és román könyvtárosok egyesülete.

Az Európai Bizottság az IST (Information Society Technologies) Program keretében finanszírozza a CELIP projektet.

A CELIP programja 15 hónapig tart, 2000 novemberében kezdődött és 2002 januárjában fejeződik be. Az összefoglaló jelentés tartalmazni fogja a részt vevő országokban könyvtári területen érvényes és az elektronikus információ hozzáféréssel és felhasználásával kapcsolatos jogi szabályozás és gyakorlat aspektusait. Minden ország szemináriumot rendez az európai uniós joggyakorlat megismertetésére, valamint a szervező országban e területen jelentkező problémák megbeszélésére. A szemináriumokon részt vesznek a könyvtárosokon kívül a jogalkotók és a szomszédos jogok képviselői. Angol nyelvű részletes ismertető található az alábbi webcímen: www.eblida.org/celip.

Milyen célt akar elérni a CELIP projekt?

Az Európai Bizottság korábban is finanszírozott könyvtári programokat, pl. az ECUP és CECUP programot a szerzői jog könyvtárakat érintő területeinek megismertetésére (1999. májusi budapesti szeminárium), mivel a szerzői jog könyvtárakat érintő szabályozásait célszerű tudatosítani a könyvtárosokban. A CELIP program ezeknek a sikeres előzményeknek a hatására indult el, egy speciális területre fókuszálva a szerzői jog megismertetését: az elektronikus információforrások felhasználási engedélyeinek, szerződéseinek területére.

Az elektronikus forrásból származó információk beszerzésével és közvetítésével kapcsolatos feladatok a könyvtárosoktól új ismeretek elsajátítását kívánják meg. A hagyományos hordozón megjelenő dokumentumok kölcsönzése egyre csökken, helyette megjelenik az elektronikus információforrások hozzáféréseinek szolgáltatása a könyvtárhasználók igényeinek megfelelően. Ennek a szolgáltatásnak más jogi feltételei vannak, mint pl. a könyvek beszerzésének jól bevált módszerei. Az elektronikus folyóiratok esetében a kiadótól kell engedélyt szerezni ahhoz, hogy az olvasó hozzáférhessen kedvenc (szak)folyóiratához.

A projektnek nem az elektronikus információforrások minőségének vagy technikai részleteinek értékelése a célja, hanem az e források felhasználásához szükséges engedélyezési megállapodás, felhasználási szerződés (licencia) legfontosabb feltételeinek megismertetése a kiadó és a könyvtáros között kötendő szerződésekre vonatkozóan.

A könyvtáros és a kiadó képviselőin kívül a harmadik fontos partner az elektronikus információforrások felhasználásának jogszerű közvetítésében a szomszédos jogok képviselői.

Az érdekelt felek párbeszéde és álláspontjuk kölcsönös megismertetése minden résztvevő fél számára lehetőséget ad a közös gondolkodásra.

A CECUP állásfoglalása a felhasználási szerződésekre és más licencia modellekre vonatkozólag útmutató lehet a könyvtárosok számára, hogyan kössenek korrekt szerződéseket a gyakorlatban.

A szemináriumokon sor kerül a regionális és nemzeti jog és a könyvtárak kapcsolatának elemzésére.

A CELIP-országok licencia gyakorlatának jelenlegi helyzete

Elmondhatjuk, hogy országonként változó ez a helyzet. Többnyire egyedi, egyéni licenciaszerződéseket kötnek, a konzorcium mint modell csak legújabbban került előtérbe. Egész országra kiterjedő konzorciumok találhatóak Szlovéniában, ahol az Oktatási Minisztérium aktív kezdeményező tevékenységet fejt ki létrehozásuk érdekében.

Csehországban 2000-ben pályázatot írt ki a kormány könyvtári konzorciumok létrehozására és támogatására. Tizenöt konzorcium közül kettő (az EBSCO és a Proquest) nyitott olyan szempontból, hogy bármely típusú könyvtár tagja lehet.

Észtország finn könyvtárakkal összefogva keresi a lehetőséget a konzorciumok létrehozására.

Bulgáriában az elmúlt időszakban jött létre az első két konzorcium a Nijhof kiadó kezdeményezésére és az EU Tempus projektje anyagi támogatásával.

Az Electronic Information for Libraries Direct (EIFL Direct = Elektronikus információ közvetlenül a könyvtáraknak) projektet az EBSCO mint szállító és a SOROS Alapítvány Könyvtári Hálózat Programja szervezi.

A program 39 országot tömörít a CELIP országokkal együtt, ezáltal a világ legnagyobb könyvtári konzorciumát hozza létre. A részt vevő országok könyvtárosai korlátlan hozzáférésre jogosultak több mint háromezer teljes szövegű angol nyelvű tudományos folyóirathoz.

Az előnyös szerződések elfogadható áron rögzítik a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Szemináriumok

Az egyes országokban megrendezésre kerülő szemináriumok különös figyelmet fordítanak a szerződésekkel kapcsolatos jogra, mely országonként meglehetősen eltérő. A szerződéseket megelőző tárgyalásokon részt vevő könyvtárosoknak rendelkezniük kell az alapvető jogi ismeretekkel ahhoz, hogy érdekeiknek megfelelően előnyös pozíciót érjenek el tárgyaló partnereiknél.

Az Európai Bizottság korábban támogatott projektjei hasznos útmutatókat hoztak létre a könyvtárosok számára a szerzői jogi területen:

TECUP Memorandum of Understanding. WWW.sub.uni-goettingen.de/gdz/tecup

ICOLC, The International Coalition of Library Consortia. www.library.yale.edu/consortia

Az IFLA Bostonban rendezendő konferenciáján a CELIP poszterrel jelenik meg, melyen ismerteti a projekt célját és elért eredményeit.

A CELIP projektet lezáró vezető testületi ülés Helsinkiben, decemberben kerül sorra, az Euro ICOLC konferenciával párhuzamosan. Az egyidejű rendezés lehetőséget nyújt más, ugyan-csak e témával foglalkozó könyvtárosokkal való megismerkedésre és tapasztalatcserére is.

A CELIP Magyarországon rendezendő szemináriumára 2001. szeptember 10–11-én, az Országos Széchényi Könyvtárban kerül sor. Az előadók között van Tuula Haavisto, a CELIP projektmenedzsere, a magyarországi könyvtári konzorciumok, a jogalkotók és jogkezelők képviselői.

A szemináriumra a Magyar Könyvtárosok Egyesületénél illetve a KATALIST-on lehet jelentkezni: mke@oszk.hu

Jelentkezési lap:

Alulírott.....

..... (név, munkahely)

részt kívánok venni a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és az Európai Unió EBLIDA/CELIP projektjének közös szervezésében 2001. szeptember 10–11-én, az Országos Széchényi Könyvtár VI. emeleti konferencia termében rendezendő

Elektronikus dokumentumok a könyvtárakban és a szerzői jog Egyedi és konzorciális hozzáférés és felhasználási szerződés

című, angol munkanyelvű szerzői jogi szemináriumon.

A szemináriummal kapcsolatos értesítéseket és anyagokat az alábbi címre kérem:

Postacím:

E-postacím:

Telefon:

Fax:

Költségtérítés (mindkét válasz aláhúzható):

1. utazási és szállásköltségeim teljes vagy részbeni megtérítésére igényt tartok	igen	nem
2. a szemináriumon költségtérítés nélkül is részt kívánok venni	igen	nem

Jelentkezési határidő: 2001. augusztus 17.

A jelentkezési lapokat az mke@oszk.hu e-mail címre, *Jáki Éva* ügyvezető titkár részére kérjük elküldeni.

Új jogszabályok:

2001. évi LXIV. törvény

a kulturális örökség védelméről

A Kormány 122/2001. (VII. 10.) Korm. rendelete

a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési
Program működtetéséről szóló 95/1999. (VI. 23.) Korm.
rendelet módosításáról

Magyar Közlöny 2001/78.

**A Kormány
129/2001. (VII. 13.) Korm.
rendelete**

a felsőoktatásban a bölcsészettudományi és egyes
társadalomtudományi alapképzési szakok képesítési
követelményeiről

**A nemzeti kulturális örökség
miniszterének
14/2001. (VII. 5.) NKÖM
rendelete**
a könyvtári szakfelügyeletről

Magyar Közlöny 2001/76.

TextLib naptár

12 fontos jellemző, amitől a program egyedülálló

Január

Február

Március

Április

Május

Június

Július

Augusztus

Szeptember

Október

November

December

Az olvasószolgálati munkát bonyolultabbá teszi, ha a számítógépen kívül a vonalkódolvasót is kezelni kell.

Az olvasószolgálati munkát egyszerűbbé és biztonságosabbá teszi, ha az olvasójegyeken és a dokumentumokon vonalkód az azonosító.

A cél az egyszerűsítés. Ezért a **TextLib**ben az olvasószolgálati munka sok lépése vezérelhető vonalkódolvasóval is.

Vonalkódok olvasása, navigálás a programban, nyomógombok megnyomása, nyomtatás indítása ...
mind-mind vonalkódolvasóval.

TextLib integrált számítógépes könyvtári rendszer

Számítástechnika-alkalmazási Szövetkezet

Cím: 1088 Budapest, Reviczky u. 3. - 1371 Budapest, Pf. 487

Telefon / Fax: 267-0003

E-mail: info@infoker.hu – Honlap: <http://www.infoker.hu>

